

Vzdělávací program zájmového vzdělávání

Školní družina

1.

2. OTEVŘENÁ ŠKOLA

Motto: Svět je otevřená kniha pro toho, kdo v ní umí číst.

ZŠ a MŠ Poličná 276, příspěvková organizace

1. Identifikační údaje

2.5 Oficiální název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání OTEVŘENÁ ŠKOLA

2.6 Předkladatel

ZŠ a MŠ Poličná 276, příspěvková organizace

Mgr. Jiří Papež, ředitel

tel : 604 175 613

IČO : 48 77 39 05

č.ú.: KB Valašské Meziříčí, 403 32 - 851/0100

e-mail : zspolicna@reditel.cz

Identifikační číslo : 600 149 706

www.mujiweb.cz/skolstvi/zspolicna/

IZO : 048 773 905

Poličná 276

757 01 Poličná

Česká republika

1.3 Zřizovatel : Obec Poličná IČO : 01265741
Poličná 144
PSČ 757 01

3. Česká republika

4. Česká republika

1.4 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu ŠVP ZV

od 1. září 2007

Ve znění úprav k 1. září 2016

Ředitel školy

Mgr. Papež Jiří

Razítko školy

Zpracovala

Fabíková Zuzana

Kontakt

604 577 454

Charakteristika, umístění a vybavení ŠD

Školní družina je součástí základní školy, nachází se v novém pavilonu ve druhém poschodí. Pro svoji činnost má ŠD k dispozici jednu velkou třídu s hernou, která slouží jako kmenová třída ŠD. Pro zájmové vzdělávání a výchovné činnosti ŠD dále využívá jednu učebnu, učebnu s interaktivní tabulí, školní knihovnu, počítačovou učebnu, keramickou dílnu a tělocvičnu, v případě příznivého počasí školní hřiště a rozlehlou školní zahradu. Celé prostory jsou vždy esteticky upraveny a soustavně doplňovány potřebnými pomůckami.

Personální zabezpečení - dvě vychovatelky.

Materiální podmínky ŠD

- inspirující, nestresující prostředí
- účelově vybavené prostory družiny s možností kreativního uzpůsobení
- možnost využívání ostatních prostorů školy (tělocvična, knihovna, keramická dílna, počítačová učebna, učebna s interaktivní tabulí, cvičná kuchyňka, školní hřiště a zahrada)

Podmínky přihlašování a odhlašování

ŠD je určena pro žáky 1. – 5. ročníku.

Přihlášení i odhlášení z družiny musí proběhnout **písemnou** formou (osobně kontaktujte vychovatelku)

Poplatek za ŠD činí 150 Kč měsíčně.

ŠD organizuje zájmové vzdělávání pro žáky přihlášené k pravidelné docházce.

Odchod žáků z družiny se řídí požadavky rodičů vymezenými na zápisním lístku. Aktuální, jednorázová změna odchodu z družiny je doložena písemnou formou. Na telefonickou domluvu lze brát ohled jen v nezbytně nutném a individuálním případě.

Pobyt žáků a vzájemné předávání jsou organizačně zajištěny.

Družina nezodpovídá za bezpečnost žáků v případě jeho samovolného odchodu bez písemného sdělení rodičů.

Chování žáků

- ve školní družině se žák řídí školním řádem základní školy a pokyny vychovatelky

- bez vědomí vychovatelky žák družinu neopouští
- pokud žák soustavně vážně porušuje školní řád a narušuje činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele školy z družiny vyloučen
- žáci udržují základní zásady slušného chování a osobní hygieny, udržují pořádek ve školní družině, šetrně zacházejí s hračkami a pomůckami.

-

Zásady vychovatelek

- naslouchat dětem, často chválit, dopřát jim dostatek prostoru k jejich realizaci
- musí jednat takovým způsobem, aby u dětí navodila pohodu, klid. Musí být pro děti jistotou a bezpečím
- nesmí uvádět děti do stresu nezdravou soutěživostí
- nepřetržitě musí kontrolovat a zabránit jakýmkoli projevům šikany mezi dětmi

Délka vzdělávání

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků 1.stupně ZŠ. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku. Provoz školní družiny stanovuje Vnitřní řád školy.

Cíle vzdělávání

Naučit žáka zásadám správného chování ke spolužákům a dospělým (oslovení, zdravení, požádání, poděkování, pomoc starším občanům, ochrana mladších, rozvíjet kamarádství,...)

Podporovat žáka k tvořivému myšlení, logickému uvažování a pomáhat rozvíjet jeho vlastní schopnosti. Probouzet v něm kladný vztah ke škole a všeobecnému vzdělávání.

Působit preventivně na žáka v oblasti protidrogového programu a šikany.

Vést žáka ke správnému vztahu k vlastnímu zdraví, k přírodě.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do školní družiny docházejí i žáci se speciálními potřebami, kterým vytváříme podmínky využití jejich potenciálu s ohledem na jejich individuální možnosti, jejich začlenění do kolektivu a zapojení do různých aktivit. Řídíme se pravidly pro použití podpůrných opatření dle vyhlášky č. 27/ 2016 Sb.

Při sestavování harmonogramu činnosti družiny dbáme na doporučení školských poradenských zařízení, v případě potřeby spolupracujeme s odborníky.

Formy vzdělávání

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých vlastních zájmů. Zájmové vzdělávání probíhá v aktivitách, které jsou zpracovány v celoročním Plánu práce ŠD a podrobněji jsou rozpracovány v týdenních plánech vychovatelek a obsahují tyto další činnosti:

Pravidelná činnost

- je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si vychovatelky vytvoří dle věkového složení a rozvrhu žáků svého oddělení

Spontánní činnost

- četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi, spontánní činnost ranních a koncových družin

Odpočinková činnost

- klidové hry a klidové zájmové činnosti (odstranění únavy po obědě)

Rekreační činnosti

- aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné, dramatické, přírodovědné a vlastivědné činnosti, hudba, zpěv, tanec

Zájmové činnosti

- řízená kolektivní nebo individuální činnost, organizované aktivity

Příprava na vyučování

- didaktické hry, jazykolamy, pracovní listy, upevňování poznatků, které žáci získali během vyučování

Příležitostné akce

- významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti- slavnosti, výlety, turnaje, apod.

Školní družina není pokračováním vyučování. Má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. Činnosti jsou motivovány potřebami žáků a cíleně mířeny do různých oblastí.

Obsah vzdělávání

Navazuje na Školní vzdělávací program Otevřená škola a vychází z něj. Zaměřuje se na tři základní priority- zvýšení jazykové gramotnosti, zvýšení gramotnosti výpočetní a komunikační techniky a ekologickou výchovu v rámci regionu Valašsko.

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Domov – rodina a její chod, rodinné prostředí a rodinná sounáležitost, vazby v rodinách, specifika rodin, domov – nejdůležitější a nejbezpečnější místo

Škola – vytvořit si kladný vztah ke škole, školní režim, bezpečná cesta do školy a ze školy, školní řád, škola nám dává vzdělání a možnosti do dalšího života, nabízí spoustu podnětů

Město – důležitá historická místa, místa státní správy a jejich význam, historie města a okolí, krajové zvyky Valašska

Naše vlast – hlavní město, jeho památky, přiblížení významů státních svátků a významných dnů historie českého národa

2. Lidé kolem nás

Chování mezi lidmi – zásady a principy demokracie, pravidla slušného chování

Soužití lidí – v rodině, v třídním kolektivu a na ulici, vzájemná komunikace mezi lidmi, respektování jiných názorů, respektování a tolerance jiných kultur a etnik, různé jiné tradice a kultury nás mohou obohatit

Vlastnictví – respektování soukromého a veřejného majetku, každý má nárok na své soukromí i na svůj soukromý osobní prostor, nikdo nemá právo ničí soukromí omezovat

Právo a spravedlnost – vysvětlení pojmů základní lidské právo, i děti mají svá práva, ale i povinnosti

3. Lidé a čas

Budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit děti správně a účelně nakládat se svým volným časem, účelné využití volnočasových aktivit, své místo musí mít práce – učení i odpočinek- aktivní (sport, rekreační činnosti), pasivní (spánek). Do svého režimu dne zařadit i odpočinkové a relaxační činnosti – kreslení, malování, tvoření, hra na nástroj, zpěv, tanec

4. Rozmanitost přírody

Pozorování rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody, vycházky a pobyty v přírodě, seznámení se s encyklopediemi, výstavky přírodnin, jarních květin, poznatky z cest, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody.

5. Člověk a jeho zdraví

Poznání sebe sama, poučení o zdraví, nemoci, prevenci, osobní hygieně, předcházení úrazů, seznámení se s ošetřením drobných poranění. Besedy k první pomoci, dodržování pitného režimu, pobyt v tělocvičně,

Při strukturování aktivit vzdělávacího programu školní družiny můžeme také vycházet ze čtyř základních typů učení, jak je užívá UNESCO:

Učit se znát- získávat vědomosti, objevovat nové věci, analyzovat poznatky, dávat je do souvislostí, řešit problémy

Učit se, jak na to – získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život, komunikovat

Učit se žít společně – rozvíjet porozumění s jinými lidmi, osvojit si pravidla společenského chování, společně řešit problémy, pracovat jako člen týmu

Učit se být – rozvíjet vnitřní kvality jednotlivce, pěstovat zdravý životní styl

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra, založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje klidné emoce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Školní družina je vhodným místem pro:

- zájmové vzdělávání dětí
- regeneraci sil a relaxaci po školním vyučování
- posilování sebevědomí

- rozvíjení tvořivosti
- vzájemnou komunikaci dětí mezi sebou
- komunikaci vychovatelek a rodičů

Školní družina ve spolupráci se školou svými činnostmi přispívá k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- 1. Kompetence k učení** – učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpovědi, vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je v praktických situacích
- 2. Kompetence k řešení problémů** – všímá si dění a problémů a řeší je, rozlišuje správná a chybná řešení, vymýšlí nová řešení, započaté činnosti dokončuje
- 3. Kompetence komunikativní** – bez ostychu komunikování s vrstevníky, ovládá komunikaci s dospělými, komunikuje kultivovaně, vyjadřuje se vhodně formulovanými větami
- 4. Kompetence sociální a interpersonální** – samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, dokáže se spravedlivě postavit na stranu spolužáka, dokáže se prosadit i podřídit, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- 5. Kompetence činnostní a občanské** – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje ke svým úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, dbá na bezpečnost a zdraví své i druhých
- 6. Kompetence k trávení volného času** – orientuje se v možnostech správného využití volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních zájmů a dispozic, rozvíjí své zájmy a koníčky v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na využití volného času

Výchovné činnosti se zaměřují na tyto základní oblasti

- Výchova ke zdravému životnímu stylu

- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování
- Formování životních postojů

Výchova ke zdravému životnímu stylu:

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení tělesné stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby, schopnost umět se vyjádřit
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu, kulturní život

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností, postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality

- posilování schopnosti hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činností jednotlivců
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje a hodnoty

Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření, delikvence, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus)
- podobnost a odlišnost lidí, rozdíly v prožívání, myšlení, jednání

Popis personálních podmínek

Charakteristika pedagogických pracovníků

- splňují odpovídající pedagogické vzdělání
- uplatňují kreativitu, postoje a přístup, vlastní dovednosti a to v kontinuitě s programem ŠD a školy
- spolupracují s třídními učiteli, rodiči
- jsou iniciátorem a průvodcem při činnostech, které motivují, navozují, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí

Další sebevzdělání vychovatelek

- samostudium odborné literatury
- sledování nových trendů v oblasti zájmového vzdělávání
- sledování nových výtvarných technik, zájem o nové hry, snaha přinášet dětem stále něco nového, nezvyklého, jiného
- účast na akreditovaných kurzech a dalším vzdělávání pedagogů